Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

JACK LONDON

FEHÉR AGYAR

Fordította: Dobosi Pécsi Mária

Editura KEDVENC Kiadó
Székelyudvarhely 2021
ISBN 978-606-8638-76-8

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

TARTALOM

I. RÉSZ
1. A HÚS NYOMÁBAN 5
2. A NŐSTÉNY FARKAS 13
3. AZ ÉHSÉGÜVÖLTÉS 23
II. RÉSZ
1. AGYARASOK VIADALA 34
2. A BARLANG 44
3. A SZÜRKE KÖLYÖK 52
4. A VILÁG FALA 57
5. A HÚS TÖRVÉNYE 68
III. RÉSZ
1. A TŰZCSIHOLÓK 73
2. A RABSÁG 84
3. A KIKÖZÖSÍTETT 92
4. AZ ISTENEK NYOMÁBAN 97
5. AZ EGYEZSÉG 102
6. AZ ÉHÍNSÉG 111
IV. RÉSZ
1. FAJTÁJÁNAK ELLENSÉGE 119
2. AZ ESZELŐS ISTEN 129
3. A GYŰLÖLET URALMA 137
4. NYAKBAN CSÜNGŐ HALÁL 142
5. A FÉKEZHETETLEN 153
6. A SZERELMETES GAZDA 159
V. RÉSZ
1. A HOSSZÚ ÚT 173
2. DÉLEN 178
3. AZ ISTEN BIRTOKA 185
4. A VÉR SZAVA 196
5. AZ ALVÓ FARKAS 202

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

E mű részleteinek vagy teljes egészének közlése bármilyen médiában a kiadó írásbeli engedélye nélkül tilos és bűncselekmény a hatályban levő törvények szerint.

Reproducerea parţilă sau integrală a ediţiei fără acordul editurii este interzisă şi va fi pedepsită conform legilor în vigoare.

Megrendelhető:

0744505331

0744611095

E-mail: kedvenckiado2012@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
LONDON, JACK
A fehér agyar / Jack London. - Odorheiu Secuiesc : Kedvenc Kiado, 2021
ISBN 978-606-8638-76-8

821.111

I. RÉSZ

1. A HÚS NYOMÁBAN

Zord lucfenyves sötétlett a befagyott víziút két oldalán. A nemrég kerekedett szél lefosztotta a fákról fehér jégtakarójukat, s most mintha feketén és vészjóslóan egymáshoz hajoltak volna a gyérülő fényben. Roppant csend ülte meg a tájat. Élettelenségével, mozdulatlanságával e táj maga volt a vigasztalanság, s oly elhagyatott volt, oly hideg, hogy már szomorúnak sem lehetett mondani. Kacagásra késztetett benne valami, minden szomorúságnál iszonyatosabb kacagásra, örömtelenre, akár a szfinx mosolya, és jéghidegre, mint a hátborzongató bizonytalanság. Zsarnoki és hallgatag bölcsességével az örökkévalóság kacagott az élet haszontalanságán és az élniakaráson. A Vadon volt ez, az ádáz Vadon, a jégszívű északi Vadon.

És mégis volt dacos élet ezen a tájon. Odalenn, a jéggé fagyott vízi úton szánhúzó farkaskutyák küszködtek. Csapzott bundájukat zúzmara lepte. A kilövellő leheletük megfagyott a levegőben, s a kavargó pára jégkristályként rakódott le á szőrzetükre. Bőrhám feszült a kutyákon meg bőristráng, és egy szán elé voltak fogva, azt húzták. A szánnak nem volt talpa. Szívós nyírfakéregből készült, és egész lapjával megfeküdte a havat. A szán orra fel volt kunkorítva, akár egy papírtekercs, hogy lenyomja és maga alá szorítsa a szökőárként feltarajosodó puha havat. A szánkón egy hosszú, keskeny láda volt, jó erősen rákötözve. Más is volt még rajta: pokrócok, egy balta, kávésbögre, serpenyő; de a legszembetűnőbb a hosszú, keskeny láda volt, az foglalta el a legtöbb helyet.

A kutyák előtt széles hótalpakon küszködve vonszolta magát egy ember. A szán mögött egy másik küszködött. Egy harmadik a szánon, a ládában feküdt, ez már letett a küzdelemről – ezt az embert legyűrte, leterítette a Vadon, ez már nem moccan, nem küzd többé. Természeténél fogva a Vadon nem kedveli a mozgást. Az életet kihívásnak tekinti,

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

mert az élet – mozgás; és a Vadon örökösen azon van, hogy véget vessen a mozgásnak: Befagyasztja a vizet, hogy ne siethessen a tengerbe; kiűzi a nedvet a fákból, és gesztjük mélyéig megdermeszti őket; de a legbőszebben, legkérlelhetetlenebbül az embert űzi, az embert próbálja térdre kényszeríteni – a legnyughatatlanabb teremtést, az örök lázadót, aki tagadja, hogy minden mozgásnak végül is mozdulatlanságba kell merevednie.

Ám a szán előtt és mögött megfélemlíthetetlenül és feltartóztathatatlanul tovább vonszolta magát az a két ember, akiben még volt élet. Testüket prémek és puhára cserzett bőrök fedték. Szempillájukat és arcukat s ajkukat a felismerhetetlenségig ellepték megfagyott leheletük kristályai. Úgy festettek, mint holmi kísérteties maskarák túlvilági fantomok égy kísértet temetésén. Pedig emberek voltak, a vigasztalanság, az álnokság, a csend hónába behatoló emberek; roppant kalandra vállalkozó satnya kalandorok mérték össze erejüket egy olyan világ erejével, amely éppoly távoli, idegen és élettelen, amilyen feneketlenül mély az űr.

Menet közben nem beszéltek, takarékoskodtak a lélegzetükkel, hogy ezzel is könnyítsenek izmaik munkáján. Minden oldalról körülvette őket a csend, és nyomasztóan éreztette jelenlétét. Megfeküdte agyukat, ahogy a mélyvizek sok atmoszférás nyomása nehezedik a búvár testére.

Szétzúzta őket a végtelen távolságok és az elkerülhetetlen végzet súlyával. Szétzúzta őket, behatolt legrejtettebb gondolataikba, kisajtolta belőlük, mint ahogy a szőlőszemből kisajtolják a levét a hamis lelkesedést és rajongást, kisajtolta az indokolatlan emberi önmegbecsülést, veszendőnek és kicsinynek, porszemnek és parányinak kellett hogy érezzék magukat, ügyefogyott, esztelenül mozgó lényeknek a nagy s vak elemeknek és erőknek ebben az összehangolt játékában.

Egy óra telt el, majd még egy. A rövid, fénytelen nappal sápadt világa már fakulóban volt, amikor egy erődén, távoli hang hasított a mozdulatlan levegőbe. Gyors iramodással fölfele szállt a hang, míg csak el nem érte legmagasabb pontját, melynél reszketősen és feszülten kitartott egy kicsit, aztán lassan elhalt. Egy veszendő lélek jajveszékelésének hitte volna az ember, ha nem lett volna benne valami szomorú vadság és mohó éhség. Á szán előtt menő ember úgy fordította hátra a fejét, hogy tekintete találkozzék a mögötte jövővel. És amikor találkozott a hosszúkás, keskeny láda fölött, sokatmondó pillantást váltottak.

Újabb üvöltés hasított bele tűéles követelőzéssel a csendbe. Mindketten tudták, honnan jön: a hátuk mögül valamerről, a maguk mögött hagyott hórengetegből. Egy harmadik, válaszüvöltés szintén a hátuk mögött harsant fel, de bal kéz felől.

– A nyomunkba szegődtek, Bill – mondta a szán előtt baktató férfi.

Hangja érdes volt és természetellenes, a beszéd érezhető erőfeszítésébe került.

– Ritka a hús – mondta a társa. – Fia nyúllábnyomot se láttam napok óta.

Többet nem szóltak, de továbbra is füleltek a mögöttük föl-fölharsanó vadászüvöltésekre.

Amikor az éj leszállt, beterelték a kutyákat a part menti lucfenyvesbe és letáboroztak. A tűz mellé állított koporsó ülőhelyükül is szolgált meg asztalként is. Kissé távolabb a tűztől a farkaskutyák összebújva vicsorogtak és morogtak egymásra, de jelét sem adták annak, hogy kedvük volna elkalandozni a sötétben.

– Úgy nézem, Henry, sokkal közelebb húzódnak a táborhoz mint máskor – j egyezte meg Bill.

Henry, aki a tűz fölé hajolva egy darabka jeget tett fel a kávésbögrébe, bólintott. De nem szólalt meg addig, amíg el nem foglalta helyét a koporsón és falatozni nem kezdett.

– Tudják ők, hol van biztonságban az irhájuk – mondta. – – Jobb, ha ők falnak, mint ha őket falják fel. Van ezeknek a kutyáknak magukhoz való eszük.

Bill megrázta a fejét.

– Nem vagyok benne olyan biztos! Társa furcsán nézett rá.

– Most hallom először, hogy kételkedsz az eszükben.

– Henry – mondta a másik megfontoltan csámcsogva a babot –

Libris.hu
Respect people, respect books

hallottad, mekkora lármát csaptak az imént, amikor enni adtam nekik?

– Jobban összekaptak rajta, mint máskor – ismerte el Henry.

– Hány kutyánk van nekünk; Henry?

– Hat.

– Ide figyelj, Henry –. Bill elhallgatott egy pillanatra, hogy szavának nagyobb nyomatékot adjon. – Azt mondtad, Henry, hat kutyánk van. Hat halat vettem ki a zsákból. Egy-egy halat adtam mindegyik kutyának, Henry, és az egyiknek nem jutott hal.

– Elvétetted a számolást.

– Hat kutyánk van – kezdte a másik elölről, tárgyilagosan. – Hat halat vettem ki. Félfülűnek nem jutott hal.

Újból visszamentem a zsákhoz, és kivettem neki is egy halat.

– Csak hat kutyánk van – mondta Henry.

– Henry – folytatta Bill –, én nem állítom, hogy kutya volt mindegyik, de azt igen, hogy hetüknek adtam halat.

Henry abbahagyta az evést, egy pillantást vetett a kutyákra a tűz fölött, és megszámolta őket.

– Most csak hat van – mondta.

– Láttam a hetediket, amikor eliszkolt a havon – mondta Bill hűvös határozottsággal. – Hetet láttam. Bajtársa részvéttel nézett rá.

– Mindennél jobban örülnék – mondta – ha már vége volna egyszer ennek az útnak.

– Mit akarsz ezzel mondani? – kérdezte Bill.

– Csak azt, hogy ez a mi rakományunk az idegeidre megy, és kezdenek látomásaid lenni.

– Gondoltam erre – válaszolta Bill komoran. – S ezért, amikor láttam, hogy iszkol a havon, odamentem és megkerestem a nyomokat. Azután megszámoltam a kutyákat, és megint csak hat volt. A nyomok még most is ott vannak. Akarod őket látni? Megmutathatom!

Henry nem válaszolt, hanem szótlanul tovább falatozott, Végzett vacsorájával, és a tetejébe megivott még egy csésze kávét is: Csak miután keze fejével a száját is megtörölte, szólalt meg:

– Vagyis te azt hiszed, hogy...

Valahonnan a sötétből szörnyen siralmas, kegyetlenül szomorú üvöltés tört fel és szakította félbe.

Elhallgatott, fülelt, azután az üvöltő hang felé mutatva befejezte megkezdett mondatát:

– ...valamelyik azok közül? – Bill bólintott.

– Akármi legyek, ha nem így van. Te magad is hallottad, micsoda pokoli zsivajt csaptak a kutyák. Üvöltés üvöltést követett, feleletül ismét üvöltés, rá üvöltés, a csendet őrületes lárma váltotta fel:

Mindenfelől üvöltés hallatszott, és a kutyák félelmét az árulta el, hogy szorosan összebújtak, és olyan közel merészkedtek a tűzhöz, hogy már-már perzselte bundájukat. Bill néhány tuskót dobott a tűzre, s pipára gyújtott.

– Úgy látom, kissé letörtél – mondta Henry.

– Henry... – Bill elgondolkozva leszívta pipája füstjét, és csak kis idő múltával folytatta. – Tudod, Henry, arra gondoltam, hogy ennek az átkozott fickónak jobb dolga van, mint, amilyen nekünk valaha is lesz.

Hüvelykujjával az ülőhelyükül szolgáló láda felé bökve, a harmadikra mutatott.

– Te meg én, Henry, ha majd elpatkolunk, örülhetünk, ha jut elegendő kő a holttestünk fölé, hogy ki ne kaparhassanak a kutyák.

– De hát nekünk nincs családunk – meg pénzünk meg minden, ami ennek volt – tette hozzá Henry. – Hosszú távú temetésre igazán nem számíthatunk – volt egy ilyen pacáknak – mert ez – a maga hazájában valami úrféle lehetett, aki az

Csak azt nem értem, Henry, hogy mi keresnivalója volt egy ilyen pacáknak – mert ez – a maga hazájában valami úrféle lehetett, aki azt sem tudta, mi az, hogy valakinek nincs mivel megtömnie a bendőjét, vagy nincs mivel betakaróznia mi keresnivalója volt egy ilyen pacáknak itt, a viiág végén, az isten háta mögött? Ez az, amit nem tudok megérteni!

– Minden bizonnyal tisztes öregkort ért volna meg, ha nem mozdul el hazulról – értett vele egyet Henry.

Bill már éppen szólásra akarta nyitni a száját, de mást gondolt. In-

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

kább a körülöttük sötétlő falra mutatott. Alak körvonalait nem lehetett kivenni az áthatolhatatlan sötétségben; csak egy szempár volt látható, úgy izzott, mint a parázs. Henry a fejével egy másik szempár felé bökött s egy harmadik felé. Parázsló szemek vették körül táborukat. Időről időre egy-egy szempár megmozdult, vagy eltűnt, és a következő pillanatban újra előbukkant..

A kutyák nyugtalansága nőttön-nőtt, hirtelen támadt félelmükben tülekedve igyekeztek közelebb kerülni a tűzhöz, odakúsztak és lapultak a két ember lábához. A nagy tülekedésben az egyik kutyát belökték a tűzbe, s amikor megpörkölt szőrének szaga terjengem kezdett a levegőben, fájdalmában és ijedtében élesen felvakkantott. A megbolydulás pillanatnyi nyugtalan izgést-mozgást idézett elő a körben ülő szemek között, egy kicsit hátrébb is húzódtak, de újból megállapodtak, mihelyt a kutyák lecsendesedtek.

– Átkozott dolog, Henry, ha az embernek kifogy a tölténye.

Bill végigszívta pipáját, és segített társának, hogy a szőrmékből és pokrócokból ágyat vessenek a még vacsora előtt a hóra terített lucfenyőgallyakra. Henry morgott valamit, és hozzálátott mokaszinjai leoldásához.

– Mit mondtál, hány töltényünk maradt? – kérdezte.

– Három – hangzott, a válasz. – Bárcsak volna vagy háromszáz. Megmutatnám én akkor ezeknek az átkozottaknak.

Haragosan megrázta öklét a parázsló szemek felé, és vigyázatosan odaállította saruit a tűz mellé.

– És bárcsak engedne már a hideg – folytatta. – Már két hete tart a mínusz ötven fok. És bárcsak sohase indultam volna el erre az útra, Henry. Nem tetszik nekem ez a dolog. Valahogy nem érzem jól magam. És ahogy mondom, azt kívánom, bárcsak volna már egyszer vége ennek az útnak, és bárcsak látnám már magunkat a tűz mellett ülni a McGurry-erődben, úgy, ahogy most itt ülünk, és látnám; hogy ismét verjük a blattot. Ezt kívánnám...

Henry morgott egyet, és bebújt az ágyba. De még jóformán el sem szundított, amikor társának hangja, felköltötte.

– Mondd, Henry, amikor az a másik bejött és kapott egy halat, miért nem mentek neki a kutyák? Ez az, látod, amin rágódom.

– Túl sokat rágódsz, Bill – jött az álmos válasz. – Azelőtt nem voltál ilyen. Most már fogd be a kereplődet és feküdj le, és reggel, meglásd, nem lesz semmi bajod. Biztos elrontottad a gyomrodat, azért rágódsz annyit.

Nehezen jutva levegőhöz egy takaró alatt, egymás mellett aludt a két ember. A tűz leégett, és a parázsló szemek szorosabbra vonták a tábor körül a gyűrűt. Félelmükben a kutyák összébb bújtak, és időnként, ha valamelyik szempár közelebb merészkedett, fenyegetően vicsorogtak. Egyszer akkora lárma s zűrzavar támadt, hogy Bill felébredt. Óvatosan kikelt az ágyból, hogy fel ne zavarja alvó bajtársát, és nagy tuskót vetett a tűzbe. Ahogy a lángok felcsaptak, a szemek gyűrűje kitágult. Pillantása véletlenül az összebújt kutyákra tévedt. Megdörzsölte szemét, és jobban megnézte őket. Azután visszabújt a pokrócok közé.

– Henry – mondta –, hallottad, Henry? Henry nyöszörögve ébredt.

– Mi baj van? – kérdezte.

– Semmi – hangzott a válasz. – Csak megint heten vannak. Most számoltam meg őket. Henry az álomba merülés hortyogásba átcsapó mormolásával vette tudomásul a közlési.

Reggel Henry ébredt fel elsőül, és kiráncigálta társát is az ágyból. A nappali világosságra még várni kellett vagy jó három óra (hosszat, jóllehet már hat óra volt; a sötétben Henry nekilátott a reggelijük megfőzéséhez, Bill pedig ezalatt összetekerte a pokrócokat és útra készítette a szánt.

– Mondd, Henry – kérdezte váratlanul –, hogy mondtad, hány kutyánk van?

– Hat.

– Tévedsz! – közölte Bill diadalmasan.

– Megint hét van? – érdeklődött Henry.

– Nem! Öt! Egy megszökött.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

– Ördög, pokol! – fakadt ki mérgesen Henry, és a főzést otthagyva előrejött, hogy megszámolja a kutyákat.

– Igazad van, Bill – állapította meg. – Pufi meglógott.

– S ha, az_ egyszer nekiveselkedik, az úgy megy, mint a megolajozott istennyila; a füst miatt nem látszik.

– Annak már vége! – állapította meg Henry. – Elevenen felfalták. Fogadok, még csaholt, miközben leküldték a torkukon az átkozottak.

– Mindig bolond kutya volt – mondta Bill.

– De egy bolond kutya sem lehet olyan bolond, hogy így meglógjon és önszántából menjen a halálba. – Kutató pillantást vetett a megmaradt kutyacsapatra, mintegy felmérte az egyes állatok főbb jellemvonását. – Fogadok, egyik sem vetemedne ilyesmire.

– Furkósbottal sem lehet elverni őket a tűz mellől – toldotta meg Bill. – Mindig mondtam én, hogy ezzel a Pufival valami nincs rendjén.

Ezzel búcsúztatták az Észak ösvényén elpusztult kutyájukat a Magas Észak vándorai; sok más kutyának és sok embernek ilyen búcsúztató sem jutott.

2. A NŐSTÉNY FARKAS

Megreggeliztek és felkötözték a szánra csekély tábori felszereléseüket, majd a két ember hátat fordított a vidám tűznek, és útnak indult a sötétben. Nyomban felharsant az elviselhetetlenül szomorú – egymást szólító és egymásnak válaszoló üvöltözés a sötétségben és hidegben. Nem szóltak többé egymáshoz. Kilencre kivilágosodott. Ebédidő tájt az égbolt délen rózsaszínbe borult, látszott, hol választja el a Föld kereksége a déli napot az észak világától. De a rózsaszín hamar megfakult. A szürke nappali derengés eltartott úgy három óra tájig, majd fakulni kezdett, és a sarkvidéki éjszaka szemfedője ráborult a puszta és néma tájra.

Mihelyt a sötétség beállt, a ragadozók üvöltözése jobbról is meg balról is meg hátuk mögül is közelebbről hallatszott – olyan közelről, hogy a szánnal küszködő kutyák nemegyszer megijedtek, és kis időre páni rettegés lett úrrá rajtuk.

Egy ízben, miközben Henryvel együtt a helyükre terelte a szétriadt kutyákat, így szólt Bill:

– Ó, bárcsak néznének már valahol másutt zsákmány után és hordanák el magukat és hagynának nekünk békét.

– Szörnyen az idegeinkre mennek – helyeselt Henry. Több szó nem esett, amíg fel nem ütötték a tábort.

Henry a fazékban rotyogó bab fölé hajolt, és egy-egy jégdarabot vetett belé, amikor egyszer csak botütés zaja, Bill kiabálása és a kutyák fájdalmasan éles, fogvicsorgató üvöltése riasztotta fel. Amint felegyenesedett, éppen még láthatott egy elmosódott alakot, mely a havon át a sötétbe menekült. Azután Billt pillantotta meg, ott állt a kutyák között félig diadalmasan, félig leverten, egyik kezében vaskos bot, a másikban egy napon szárított lazac farka és testének egy darabja.

– A felét bekapta – közölte –, de én is behúztam neki. Hallottad, mekkorát puffant?

– Milyen volt? – kérdezte Henry.

– Nem láttam. De négy lába volt meg pofája meg szőre, mint akármelyik kutyának.